בה א מיי׳ פ״ו מהל׳ מרומות הלכה ה בו ב מיי שם הלכה יג והלכה ח: וטנט מו. בז ג מיי שם הלי ימ: בח ד ה מיי שם הל"ו: בש ו מוש"ע י"ד סימן רלד סעיף יב: ל ז מיי פ"ו מהלי

בכ"מ: לא ח מייי שם פ"ח הלכה

מרומות הלכה ית וטיי

חוחפות ישויה

במורם מן הקדשים לא תאכל מדלא כתיב בקדשים וכתיב בתרומת הקדשים משמע במורם מן הקדשי ואין לומר דהיינו דוקא בעודה לאיש זר לא מאכל דהכי כחיב בחרא ובח כהו כי גרשה או מת תאכל דהא מלאיש זר דהכא שמעינן כי נבעלה לנחין ולממזר פסלה לעולם והא דלא אכלה אף דבים לן מדכתיב ושבה אל בית אביה מכלל דמעיקרא לא אכלה וא״כ לא שמעינן ליה מהכא דלא מאכל בחזה ושוק בעודה לאיש זר דהא אף בתרומה דעלמא לא אכלה מקרא דושבה אל בית מכנה נוקרה דושבה מכ כית מביה כנעוריה וא"כ קרא דבתרומת קדשים לא תמכל לא חיירי אלא בחורת: [שייך לע"צ] ח"ל חרע אין לה והא אין לה. הקשה הר"ם כי היכי דאמרינן גבי יבום פי׳ דנעשה מתים יפוט פי דועשו) נותים כחיים משום דרכיה דרכי נועם ומפרשי' הא דכתיב ובן אין לו בשעת מיתה אבל אם יש לו בן בשעת מיתה ומת מהני כחיים לפוטרה מן היבוס כמו כן נימא לגבי תרומה מק"ו ונפרש וזרע אין לה בשעת מיתה אבל כי ש לה זרט בשטח חיחה חו הזר אע"ג דמית אח"כ לא תשוב לתרומת בית אביה. וי"ל שאני התם גבי יבום דגלי קרא דכתיב דרכיה דרכי נועם ומפיק לקרא . מפשטיה אבל גבי אין לנו מק"ו להוציא קרא חרע אין לה כל זמן שאין לה זרע תחזור. עוד נראה לראש"י דדוקא גבי יבוס משמע שפיר קרא ובן אין לו בשעת מיתה דהא כמיב כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו בשעת מיתה ואם יש לו בשעת מיתה ואם יש לו בשעת מיתה אין זה בן אין לו כי מת. אבל גבי תרומה בדידה בכל עת שלא יהיה לה זרע תשוב לתרומת בית אביה דהא בכל עת שמת זרעה נשארה אלמנה וגרושה חרע אין לה ובהכי אמר

נשא כ"נ לראש"י: האשה וכו' ממזר מזה ומזה. הרב ר' אליהו הזקן היה רוצה לפרש הא דהאמר במחני׳ הולד משני עליה קודם שנתגרשה מן הראשון אבל אם נתגרשה ובא עליה השני אחרי כן לא הוי הולד ממזר. ול"ג א) להר"י כיון דאין לחלק מן

דלענין תרומה הדרא למילחא קמייתא הדרא נמי לענין נדרים ולפי טעם זה היה נראה דפריך אכל נשואה אפילו נכנסה בנה. דקתני מתניתין גבי בת ישראל מת בנה מלוי חאכל בתרומה לחופה ונבעלה דאי נתארמלה חיהדר למילחא קמייתא ועל זה ל"ל

דמשמע דפשיטא לי׳ בלא שום דרשה שמולאה מכלל אב ומכלל בעל ולא הדרא ולא אינטריך ליה קרא אלא למסר האב לשלוחי הבעל דסלקא דעתך דתיהדר משום דאכתי לא נשחת: אלמנה וגרושה מה לב ט מיי שם הלייב: לומר. תימה דאינטריך תלמוד לכדדרשינן בפרק בתרא דנדרים (דף פח:): **הראך אני** קורא. סיכא דנתארמנה או נתגרשה הוא דאינטריך קרא שאין האב יכול להפר דה״א שתועיל כאן חזרה הואיל ולא היתה כאן יציאה גמורה אבל כל זמן שלא נתארמלה פשיטא דחין יכול להפר מכיון שמסר האב לשלוחי הבעל בלאו האי קרא דמלונות בית אביה נפקא בכתובות בפ' נערה (דף מק:) כדדרשי׳ התם פרט לשמסר האב לשלוחי הבעל ונדרים נמי גמרי׳ מהתם: התם כתיבי מיעומי הכא לא כתיבי מיעומי. מימה לר"י בשלמא לכל הנך אמוראי דדרשי משאר קראי דכתיב בהו אביה אתי שפיר דמיעוטי כתיב גבי אביה דוקא אבל לרבינא בר שילא דדריש מהיא בתרומת הקדשים מאי משמע דההיא בחוזרת לבית אביה מיירי וי"ל כיון דכתב רישיה דקרא ובת איש כהן נראה דבחוזרת לרשות אביה מיירי ומיהו קשה למאן דדריש מלחם ולא מבשר דלגבי בנה נמי כתיב ילידי ביתו הם יאכלו בלחמו ודרשינן (לעיל דף סו.) ילוד מאכיל והוה לן למימר

הא כבר פסקה תנא דבי רבי ישמעאל

בלחמו ולא בבשרו: הדרן עלך יש מותרות אבת כהן שניםת לישראל לא תאכל בתרומה ימת ולה הימנו בן לא תאכל בתרומה ניסת ללוי תאכל במעשר מת ולה הימנו בן תאכל במעשר יניםת לכהן תאכל בתרומה מת ולה הימנו בן תאכל בתרומה מת בנה מכהן לא תאכל בתרומה מת בנה מלוי לא תאכל במעשר מת בנה מישראל חוזרת לבית אביה ועל זו נאמר יושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל: גמ' מת בנה מלוי תאכל בתרומה דהדרא אכלה משום בנה מנלן 6אמר ר' אבא אמר רב בת ובת כמאן כר"ע דדריש ווי אפילו תימא רבנן כולא ובת קרא יתירא הוא תנו רבנן יכשהיא חוזרת סחוזרת לתרומה ואינה חוזרת לחזה ושוק אמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא מאי קרא יהיא בתרומת הקדשים לא תאכל יבמורם מן הקדשים לא תאכל רב נחמן אמר רבה בר אבוה המלחם ולא כל לחם פרט לחזה ושוק מתקיף לה רמי בר חמא אימא פרט להפרת נדרים אמר רבא כבר פסקה תנא דבי רבי ישמעאל יידתנא דבי ר' ישמעאל יונדר אלמנה וגרושה יקום עליה מה ת"ל והלא מוצאה מכלל אב ומוצאה מכלל בעל יאלא הרי שמסר האב לשלוחי הבעל או שמסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל ונתארמלה או נתגרשה בדרך היאך אני קורא בה בית אביה של זו או בית בעלה של זו אלא לומר לך כיון שיצאה שעה אחת מרשות האב שוב אינו יכול להפר רב מפרא אמר מלחם אביה תאכל לחם ולא בשר רב פפא אמר מלחם אביה תאכל

לחם הקנוי לאביה פרט לחזה ושוק דמשלחן גבוה קא זכו ורבא אמר יואת חזה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו אתה ובניך ובנותיך אתך כזמן שאתך אמר רב אדא בר אהכה תנא כשהיא חוזרת לבית אביה חוזרת לתרומה ואינה חוזרת לחזה ושוק בשביל בנה חוזרת אף לחזה ושוק אזל רב מרדכי אמרה לשמעתא קמיה דרב אשי אמר מהיכא קא מתרביא מובת מי עדיפא לה מינה התם כתיבי מיעומי הכא לא כתיבי מיעומי: בת כהן שניסת לישראל וכו': ת"ר ושבה אל בית אביה פרט חלשומרת יבם כנעוריה מפרט למעוברת והלא דין הוא ומה במקום שלא עשה ולד מן הראשון כולד מן השני לפומרה מן הייבום עשה עובר כילוד מקום שעשה ולד מן הראשון כולד מן השני לפוסלה מן התרומה אינו דין שנעשה עובר כילוד לא מה לי עשה עובר כילוד לענין ייבום שהרי עשה מתים כחיים נעשה עובר כילוד לענין תרומה שלא עשה מעוברת שיצמריך למכתב 🐠 מעוברת מעוברת מעוברת שיצמריך למכתב ואיצטריך למכתב וזרע אין לה סדאי כתב רחמנא וזרע אין לה מעיקרא חד גופא והשתא תרי גופי אבל מעוברת דמעיקרא חד גופא והשתא חד גופא אימא תיכול צריכא ואי כתב רחמנא מעוברת דמעיקרא גופא מריהא

חורם. בת כהן. אבל בת ישראל החורת לאכול בתרומה בשביל בנה כגון ילדה מכהן וניסת לישראל ומת חוזרת אף לחזה ושוק דגבי בת כהן כתיבי מיעוטי: פרט לשומרת יבם. שאינה חוזרת לבית אביה דהא אגידא ביה: כנטוריה. בומן שהיא ריקנית כעין נעוריה פרט למעוברת: והלא דין הוא. ולמה לי קרא ומה במקום שלא עשה ולד מן הראשון כולד מן שני ניסח לאחד וילדה לו ומת וניסת לאחר ומת בלא בנים לריכה ייבוס ולא פטרה ולד שיש לה מן הראשון: עשה עובר כולד. שאם היתה מעוברת פטורה דכתיב (דברים כה) בן אין לו עיין עליו בכל עניינים: מקום שעשה ולד כו'. בת כהן שניסת לישראל וילדה לו ומת וניסת לאחר ומת בלא בנים עדיין היא אסורה בתרומה משום ולד מן הראשון דהא כתיב חרע אין לה והרי יש לה: **נענין ייבום שהרי עשה מחים כחיים.** מת בעלה ואח"כ מת בנה הרי הוא כחי ואינה חחרת להתייבם כדאמרן בשמעתין [ע"ב] דרכיה דרכי נועם: לענין סרומה שלא עשה מסים לחיים. בת כהן שילדה מישראל ומת בעלה ואח"כ בנה חוזרת לבית אביה. וכולהו נפקי מקראי בשמעתין _{וע"בן}: **ואילטריך למכהב כנעוריה**. למעוטי מעוברת ואילטריך למיכחב וזרע אין לה למעוטי יש לה ולד ילוד:

הראשון בין בא עליה קודם שנתגרשה מן השני בין לאחר שנתגרשה דהא גירושי השני לא מעלין ולא מורידין שהרי קנסא הוא. כמו כן אין לחלק בשני דבכל ענין הוי הולד ממור מטעם קנס: הראשון בין בא עליה קודם שנחגרשה מן השני בין לאחר שנחגרשה דהא גירושי השני לא מעלין ולא מורידין שהרי קנסא הוא. כמו כן אין לחלק בשני דבכל ענין הוי הולד ממזר מטעם קנס: ודרבא משום דאשמיקה בהודאה דתיא. ואיים ומעיקרא מאי ס"ד דבעי להורח דעד א' מהימן מאי קאמי הא אשמיק והא דתיא וידע מהימן, ו"א לאש"ר ודוף אלא הייה את איר מדוקט והלה אומר לא אכלמי. משמע דוקא משום דלא (אמר) אכלמי דקאמי דרש שפיר דלא אכל והשמא קא דמי דקאמי ודילמא משום דאשמיק והא דנקט והלה אומי לא אכלמי לא דעמי שאלחר דרי מאיר מודל איו מודל אמר ערכין כא) חייבי מטאיח דלא (אמר) אלה אין איד מידי הילם שהיא מודה שהיא הייד דולה ירון שהוא מודה שהוא חייב ישלם דהא לכפרה אתר אלל בל הל מאי מגו הוא הלא אין אדם משים עלמו רשע. ומשני דבוריה דאמרי דר"ל לא אכלמי שוגג אלא מודר. וא"מ ו"ש נישר איניש דמכסי מטאיה כדכמיב (חסלים לגז אשרי נשר פשע כשו מטאה "

בס כהן שניסס לישראל לא סאכל בסרומה. דפסיל לה (כ) מדקאמר ראיבוא פרט דהפרת נדרים. פי׳ בקונט׳ דלא מימא כי היכי רחמנא וזרע אין לה ושבה מכלל דבחיי בעלה לא אכלה: מח בנה מכהן לא סאכל בסרומה. דפסיל לה לוי: גבו' דהדרא אכלה משום

> בשביל בנה: מנלן. דורה האוכלת בשביל בנה וניסת לזר ומת שחוזרת ואוכלת: בת ובת. ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה (ויקרא כב): כרבי עקיבה דדריש ווי. בפרק ד' מיתות (סנהדרין נה:) א"ל ר"ע ישמעאל אחי בת ובת אני דורש: כוליה קרא ובת יתירא הוא. דכתיב לעיל מיניה ובת כהן כי תהיה לאיש זר וסמיך ליה ובת כהן כי תהיה אלמנה ומני למיכתב וכי תהיה אלמנה וגרושה ואנא ידענא דבבת כהן משתעי דהא מינה סליק: כשהיא חוזרת כו'. אקרא קאי ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וורע אין לה כשהיא חורת לבית אביה חוזרת לתרומה כו' אבל אוכלת בשביל בנה דמתניתין חוזרת אף לחזה ושוק כדאמר לקמן: במורם מן הקדשים. חזה ושוק מדהוה מלי למכתב בקדשים וכתב בתרומת למורם הוא דאתא והאי לא תאכל לעולם הוא ולא תימא ביושבת תחת בעלה ישראל כדמשמע קרא ובת כהן כי תהיה לאיש זר כו׳ דהא אוקימנא להאי קרא בפרק אלמנה (לעיל סח.) בנבעלה לפסול לה כגון נתין וממזר וחלל שפסול עולמית וכהנת דמנסבא לזר דלא אכלה מושבה אל בית אביה ילפינן מכלל דמעיקרא לא אכלה ומילמיה דרב חסדא מבתרומת נפקא דא"כ דכולה קרא לנבעלה לפסול לה אתא ליכתוב בקדשים לא תאכל מאי בתרומת שמע מינה הכי קאמר יש לך אחרת שאוכלת בקדשים כגון תרומה ואינה אוכלת במורם ואי זו זו חוזרת דסמיך לה ובת כהן כי תהיה אלמנה והכי תרילנא להא מילתא בפרק אלמנה (לעיל דף סח:): מלחם ולה כל לחם פרט לחוה ושוק. והאי לחם כל מאכל משמע כדכתיב (דניאל ה) בלשלר מלכא עבד לחם רב הילכך איצטריך מיעוטא: ואימא פרט להפרח נדרים. ולא תימא כי היכי דלענין תרומה הדרא למילתא קמייתא תיהדר נמי לענין נדרים: מוצאה מכלל אב כו'. ומי יפר לה: בית אביה של זו. הואיל ולא יצתה לגמרי ויכול האב להפר: או בים בעלה של זו. והרי היא י נשארה אלמנה ואין האב מפר לכך יצא מקרא הזה לומר לך כיון שיצתה כו': תרומה היא הנויה לכהנים שאינה שירי שלחן מלך אבל שירי קדשים הרי הן כמשאת מאת פני חלהים שהן שירי שלחנו: כשהיח

[לעיל סח: סט.], ב) לעיל מח: ג) ניין שח מובות כה. קדושין סט:, ד) כתובות מט., ה) נדה מד. ו) ס"ח כשחר.

תורה אור השלם 1. ובת כהן כי תהיה בִּגְעוֹרֶיהָ מִלֶּחֶם אָבִיהְ תּאבֵל וְכָל זְר לא יאבַל . ויקרא כב יג 2. ובַת כֹּהֵן כִּי תִהְיֵה לאיש זר הוא בתרומת

ויקרא כב יב 3. וְנֵדֶר אַלְמְנֶה וּגְרוּשְׁה כֹּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁה יָקוּם עָלֶיהָ:

וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמְה תֹאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר אַתָּה וּבָנֶיךּ וּבְנֹתֵיךּ אִתְּרָ בִּי חָקָךְ וְחָק בְּנֶיךְ נִתְנוּ מוּבְחֵי שַׁלְמֵי בְּנֵי

הנהות הב"ח

(מ) גם' למכתב כנעוריה למעוטי מעוברת ואינטריך וכו׳ אין לה למעוטי ולד דאי כתב (ב) רש"י ד"ה בת כהן וכו' לה ישראל מדקאמר:

מוסף רש"י

כשהיא חוזרת. לנית אביה במיחת הבעל חרע חוזרת לחזה ואינה ושוק. של שלמים לאכול כשאר אחיות האוכלות כשאר אחיות האוכלות, כדכתיב (ויקרא י) אתה כדכמיב (ויקלת ז) מתם ובכין ובכותיך (לעיד טחה). ובכין בכותיך (לעיד טחה) יקום עלידה מה ת"ל. למה הולרך לכתוב יקום עליה, וכי מי יפר לה, והלל עליה, וכי מי יפר לה, והלל לה למתכו מפירים אלל ב אביה בבתו עד שלא ניסת, ובעלה משניסת, חו שנתארמלה משניסת מולא מכלל אב ומכלל בעל (כתובות מט.). אלא הרי שמסר האב כו". כלומר שמסר האב ברי. כנותר
לל בא הכתוב לאלמנה
וגרושה מן נשואין, דהא
כתיב בה אם בית אישה
נדרה אישה יפירנו והרי
אין אישה קיים, אלא
לאלמנה ע"י מסירת שלוחין
לאלמנה ע"י מסירת שלוחין שעד עכשיו לא פירשו לך הכתובים אלא משפט נודרת גבית אביה ומשפט נודרת בבית אשה, וזו שנדרה בדרך משמסרוה לשלוחין אין אני יודע היאך אני קורא בה אם בית אביה אם בית אישה, לפיכך בא כתוב זה ולמדך שלא תקרא לה בית אביה אלא בית אישה ולא נתרוקנה רשות אישה ולא נתרוקנה רשות לאב במיחתו של בעל ושוב אינו יכול להפר נחח.